

DLT.050.10.2024.AS
Warszawa, 27 września 2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 4645 Posła Bartosza Romowicza, w sprawie negatywnych konsekwencji dla pracodawców związanych z przyznaniem krwiodawcom dwóch dni wolnych od pracy, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższego.

Honorowe krwiodawstwo to misja i odpowiedzialność. Krwi nie można kupić ani wyprodukować, dlatego tak ważne jest jej honorowe oddawanie. Mając na uwadze, że krew jest potrzebna każdego dnia, a biorcą krwi może być każdy człowiek, niezależnie od wieku, płci, czy wykonywanego zawodu, tak ważne jest zachęcanie i motywowanie społeczeństwa do honorowego krwiodawstwa.

Pracodawcy odgrywają istotną rolę w kształtowaniu decyzji dawców w kontekście oddawania krwi i jej składników. Stwarzanie sprzyjających honorowemu krwiodawstwu warunków świadczy o wysokiej odpowiedzialności przedsiębiorstwa. Krwiodawstwo to przecież nasza wspólna sprawa.

Zgodnie z ustawą o publicznej służbie krwi¹ honorowemu dawcy krwi przysługuje m.in. zwolnienie od pracy oraz zwolnienie od wykonywania czynności służbowych w dniu, w którym oddaje krew, oraz w dniu następnym, a także na czas okresowego badania lekarskiego dawców krwi zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 298² Kodeksu pracy². Dodatkowo zgodnie z § 12 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie sposobu usprawiedliwiania nieobecności w pracy oraz udzielania pracownikom zwolnień od pracy³, wydanego na podstawie art. 298² Kodeksu pracy, pracodawca jest obowiązany zwolnić od pracy pracownika będącego krwiodawcą na czas oznaczony przez stację krwiodawstwa w celu oddania krwi. Pracodawca jest również obowiązany zwolnić od pracy pracownika będącego krwiodawcą na czas niezbędny do przeprowadzenia zaleconych przez stację krwiodawstwa okresowych badań lekarskich, jeżeli nie mogą one być wykonane w czasie wolnym od pracy.

Należy jednak zauważyć, iż dobrą praktyką jest, aby każdorazowo chęć oddania krwi i tym samym uzyskania dnia wolnego, konsultować z pracodawcą. Krwiodawca nie powinien korzystać z prawa dni wolnych z tytułu honorowego krwiodawstwa w sposób, który mógłby szkodzić pracodawcy, np. celowo wybierać dni największego obciążenia pracą, wobec czego

¹ Ustawa z dnia 22 sierpnia 1997 r. o publicznej służbie krwi (Dz. U. z 2024 r. poz. 281, z późn. zm.).

² Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1465, z późn. zm.).

³ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 15 maja 1996 r. w sprawie sposobu usprawiedliwiania nieobecności w pracy oraz udzielania pracownikom zwolnień od pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 1632).

należy dążyć do uzgodnienia terminu, który będzie akceptowany zarówno przez pracodawcę, jak i pracownika – Honorowego Dawcę Krwi.

Natomiast zgodnie z zapisami § 2 ust. 1 ww. rozporządzenia pracownik powinien uprzedzić pracodawcę o swojej absencji, jeżeli przyczyna tej nieobecności jest z góry wiadoma lub możliwa do przewidzenia. Należy pamiętać, że dni wolne z tytułu honorowego krwiodawstwa nie mogą zaburzać normalnego rytmu pracy firmy, a nierzadko stanowi to wyzwanie i utrudnienie w codziennym wykonywaniu obowiązków. Dodatkowo należy zwrócić uwagę, iż specyfika niektórych zakładów pracy wymaga szczegółowego rozplanowania czasu pracy pracowników. Jednakże kwestie te nie są wprost uregulowane przepisami powszechnie obowiązującego prawa i w tym zakresie zasadnym jest przestrzeganie przyjętych zwyczajów oraz wzgląd na zasady współżycia społecznego.

Krwiodawstwo to misja i odpowiedzialność. Świadomość uratowania komuś życia jest jedną z najistotniejszych wartości honorowego krwiodawstwa a krew jest najcenniejszym darem, jaki może podarować człowiek. Z uwagi na fakt, że krwi nie można kupić ani wyprodukować, tak ważne jest jej honorowe oddawanie. Honorowy Dawca Krwi oddając część siebie w bezinteresowny sposób niesie pomoc pacjentom wymagającym leczenia krwią lub jej składnikami. Ofiarowana krew jest darem życia, który jest potrzebny przy wykonywaniu skomplikowanych operacji, ratowaniu zdrowia, a także życia ciężko chorych oraz przy udzielaniu pomocy ofiarom wypadków.

Jednocześnie obecnie realizowana jest kolejna edycja programu polityki zdrowotnej pn. „Zapewnienie samowystarczalności Rzeczypospolitej Polskiej w krew i jej składniki na lata 2021-2026”, w tym w zakresie celów szczegółowych dotyczących utrzymania stałej liczby świadomych dawców krwi i jej składników, zwiększenia świadomości społecznej w zakresie honorowego krwiodawstwa oraz zwiększenia świadomości zdrowego odżywiania wśród krwiodawców, która stanowi kontynuację realizacji zadań i zagadnień zdefiniowanych w ramach poprzednich edycji programu realizowanych w latach 2009-2014 oraz 2015-2020. Opracowany przez publiczną służbę krwi program ma charakter długofalowy i w dużej mierze w dalszym ciągu realizuje cele z lat poprzednich, przede wszystkim w odniesieniu do promocji i edukacji w zakresie honorowego krwiodawstwa, tj. kontynuacji działań edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży, kampanii skierowanej do pracodawców celem włączenia honorowego krwiodawstwa w społeczną odpowiedzialność biznesu, czy kampanii skierowana do podmiotów leczniczych i punktów pobrania krwi.

Odnosząc się do sformułowanych pytań informuję, iż zagadnienia, które poruszone zostały w pytaniach 1 – 4 wykraczają poza zakres właściwości merytorycznej Ministra Zdrowia, stąd Minister nie prowadzi opisanych działań, jak również nie ma wiedzy w przedmiotowym zakresie. Minister Zdrowia nie prowadzi także prac legislacyjnych w przedmiotowym zakresie.

Jednocześnie wierzę, biorąc pod uwagę powyższe wyjaśnienia i informacje dotyczące kluczowej roli Honorowych Dawców Krwi w systemie leczenia, że podejmowane w zakresie publicznej służby krwi działania zaowocują wzrostem świadomości wśród pracodawców i przedsiębiorców w zakresie roli jaką pełnią w kwestii kształtowania postaw pracowników w odniesieniu do honorowego krwiodawstwa.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Jerzy Szafranowicz
Podsekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/